

**ELŐTERJESZTÉS
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
2015. február 25-i ülésére**

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2015. február 25.
A napirendet tárgyaló ülés:	Képviselő-testület
Előterjesztő:	Kmetty Károly polgármester
Az előterjesztést készítette:	Kiskuti Petra aljegyző
A napirendet tárgyaló ülés típusa-1:	nyílt / zárt
A napirendet tárgyaló ülés típusa-2:	rendes / rendkívüli
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	egyszerű / minősített
A szavazás módja:	nyílt / titkos

A tárgyalandó témakör tárgya:

Önkormányzati rendelet alkotása az önkormányzat által biztosított szociális ellátásokról

1. A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖR TÁRGYILAGOS ÉS TÉNYSZERŰ BEMUTATÁSA

Tisztelt Képviselő-testület!

Az országgyűlés 2014. december 15-i ülésén fogadta el a Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvényt, mely jelentős mértékben módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt (továbbiakban: Szt.) A törvénymódosítás átalakította a jelenlegi szociális ellátórendszert, nem csak a hatáskörök tekintetében vezetett be változásokat, hanem az ellátási formák is jelentősen átalakultak. Az átalakítás főbb elemeit a szaktárca abban jelölte meg, hogy élesen elválasztásra kerülnek az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai azáltal, hogy egységesednek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök, módosulnak a kötelezően biztosítandó ellátások köre, illetve bővül az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában, továbbá átalakul a finanszírozás rendszere is.

Az országgyűlés által elfogadott törvény rendelkezései fokozatosan lépnek és lépnek hatályba, elegendőt időt biztosítva az önkormányzatoknak, a jegyzőknek és a járási hivataloknak az átalakítással kapcsolatos intézkedések megtételére. Az átalakítást érintő fő szabályozási elemek március 1-jén lépnek hatályba. Tekintettel a törvényalkotó által átalakított szociális ellátórendszer új rendelkezéseire, az önkormányzatoknak, így Órbottyán város önkormányzatának is felül kell vizsgálnia a szociális ellátásokat szabályozó helyi önkormányzati rendeletét. Az önkormányzati rendeletek átalakítása vagy új rendelet megalkotása nélkül az ellátórendszer egységes működése nem biztosítható, ezért a törvényalkotó az Szt. 134/E. §-ban előírta, hogy a települési önkormányzat képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-ig megalkotja.

Ezen jogalkotási kötelezettségnek eleget téve készült el az előterjesztés, új önkormányzati rendeletben szabályozva a szociális ellátásokat. Általánosságban elmondható, hogy a jelenlegi helyi rendelet eljárási szabályain lényegi változtatásokat nem hajtottunk végre. Pontosításra, illetve javításra kerültek ugyanakkor azon rendelkezések, amelyek az elmúlt év tapasztalatai alapján a segélyezési rendszer valódi célját, a hatékony és célzott segítségnyújtás gyakorlati megvalósítását hivatottak elősegíteni. Ennek egyik legfőbb eszköze az egyes ellátások természetben való nyújtásának előtérbe helyezése. Az Szt. szociális alapszolgáltatásokra vonatkozó felhatalmazó rendelkezéseit figyelembe véve kiegészítésre kerültek a szociális alapszolgáltatás igénybevételeire vonatkozó egyéb szabályok a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által megfogalmazottak szerint. Az Szt.-ben megváltoztak a szociális alapszolgáltatásokért fizetendő intézményi térítési díj megállapítására vonatkozó szabályok is, így a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény gyermekétkeztetés térítési díjának meghatározására vonatkozó szabályokra is figyelemmel új formában javasoljuk megállapítani az intézményi térítési díjat, illetve az igénybevevő által az ellátásért fizetendő személyi térítési díjat.

Az egyes ellátásokkal kapcsolatban a kiindulópontot az jelenti, hogy 2015. március 1-étől a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre kerül az Szt.-ből. Ettől az időponttól kezdődően – az átmeneti szabályokban foglaltak kivételével – ezen ellátások biztosítása ebben a formában az Szt. alapján nem lehetséges.

Ezen ellátási formák helyébe lépő, az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lesz. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az Szt. 2015. március 1-től hatályos 45. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület az Szt. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Ugyanezen § (3) bekezdése szerint a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján tehát az önkormányzatnak egyfelől kötelessége rendkívüli települési támogatást nyújtani – és erre helyi rendelet formájában szabályozást alkotni –, illetve lehetősége van arra, hogy a korábbi lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás, illetve a méltányossági ápolási díj támogatási céljainak megfelelő ellátási formákat állapítsanak meg a települési támogatás keretein belül. Az Szt. azonban nem teljes körű felsorolást ad a települési támogatás tekintetében, vagyis az önkormányzat más élethelyzet támogatására is megállapíthat ellátásokat.

Annak eldöntése, hogy az önkormányzat a települési támogatás keretében mely feltételek teljesülése esetén, milyen célokra, milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik. Megkötést csak az jelent, hogy az Szt. által meghatározott fogalmak tartalmától eltérni nem lehet, pl. család, jövedelem, vagyion.

A rendelettervezet az alábbi ellátási formák elfogadására tesz javaslatot:

1. Rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési támogatás nevet viselő ellátási forma a jelenlegi önkormányzati segély elnevezésű ellátási formának felel meg. A támogatás feltételrendszere nem változott, pusztán a jogalkalmazás során felmerült egy-két problémát javítottunk ki.

2. Gyógyszerkiadások támogatása

A települési támogatás keretében a gyógyszerkiadások támogatása lépne a jelenleg méltányossági közgyógyellátás néven futó ellátási forma helyébe. Tekintettel arra, hogy a törvényi szabályozási háttér nélkül a méltányossági közgyógyellátással megegyező ellátási forma nem alakítható ki. (pl. szakhatósági vélemény kikérése, közgyógyellátási igazolvány kiállítása), ezért az ellátás kialakítása során arra törekedtünk, hogy az önkormányzat költségvetési korlátait is figyelembe véve a legcélszerűbben nyújthassunk támogatást a rászorulóknak.

A jogosultsági feltételeknél a jövedelemhatárok a jelenlegihez képest nem változtak. A támogatás maximum 12 hónapra állapítható meg, mértéke maximum havi 5 000 forint lehet. A támogatás kizárólag természetben nyújtható a társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszer kiváltásához. A havi rendszeres gyógyszer szükségletet a házi orvos igazolja. Tekintettel arra, hogy a támogatás mértéke nem rögzített, hanem mérlegelési lehetőséget ad, ezért a hatáskört a jegyzőtől a Humánügyi Bizottságra telepítjük.

Az ellátási formához kapcsolódva el kell mondani, hogy a jelenleg méltányos közgyógyellátásra jogosultaknál a megállapított ellátás a jelenlegi szabályozás alapján a határozatban megállapított határidőben jár le, viszont új kérelmek befogadására március 1-jét követően már csak ezen rendelet alapján nyújtott támogatásra lesz lehetőség.

3. Tartósan beteg nagykorú hozzátartozó ápolásának támogatása

Szintén a települési támogatás keretében a tartósan beteg nagykorú hozzátartozó ápolásának támogatása lépne a jelenlegi méltányos ápolási díj helyébe. E támogatási forma annak a hozzátartozónak állapítható meg, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi.

Szükségesnek tartottuk annak leszabályozását, hogy ki minősül tartósan betegnek ezen ellátási forma esetében annak érdekében, hogy valóban azt a célcsoportot érjük el, aki rászorul a támogatásra. A jogosultsági feltételeknél a jövedelemhatárok a jelenlegihez képest nem változtak. Az ápolási támogatás határozatlan időre, de legfeljebb a jogosultsági feltételek fennállásig állapítható meg. A jogosultsági feltételek fennállását évente egyszer felül kell vizsgálni. Az ápolási támogatás havi összege 20 000 Ft. Az ápolási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére vonatkozó szabályok annyiban változtak, hogy nem megfelelő kötelezettségteljesítés esetén rögzítjük, hogy mikortól szüntethető meg az ellátás.

Ehhez az ellátási formához kapcsolódva arról szeretném tájékoztatni a képviselő-testületet, hogy a jelenlegi szabályozáshoz képest ez az ellátási forma változik meg a legjobban. Jelenleg a méltányos ápolási díjra való jogosultsággal egyúttal egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság is jár, továbbá nyugellátásra jogosító szolgálati időnek is számít. Február 28. napjával ezt az ellátási formát a törvényi szabályozás hatályon kívül helyezése miatt határozattal meg kell szüntetnünk. A jelenleg ellátására jogosultak tájékoztatása folyamatban van.

4. Lakhatási kiadások támogatása

A települési támogatás keretében a jelenleg jegyzői hatáskörbe tartozó lakásfenntartási támogatás helyébe lépne ez az ellátási forma. Mérlegelve a jelenlegi törvényi szabályozás átvételével járó előnyöket és hátrányokat (kötségvetési, adminisztratív), egy egyszerűbb szabályozási forma mellett döntöttünk. A támogatás nem családra, hanem háztartásra vonatkozóan lenne megállapítható, a jövedelmi határokat az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-ában határoztuk meg. A lakhatási támogatás 12 hónapra állapítható meg, mértéke havi 4 000 Forint. A lakhatási támogatás kizárólag természetben nyújtható, ami a közszolgáltatóknak való közvetlen utalást jelenti.

A korábban a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz meghatározott egyéb feltételként meghatározott rendezett lakókörnyezet biztosítására vonatkozó szabályokat átemeltük erre az ellátási formára. A 2015. január 1-jét megelőzően megállapított lakásfenntartási támogatásra jogosultság a határozatban megállapított határidőben jár le, vagyis az ellátás kifutó jelleggel szűnik meg, az ellátás 80%-át normatív támogatás formájában megkapjuk az államtól. 2015. január 1-jét követően már csak 2015. február 28-ig lehetett ezt az ellátást megállapítani, így március 1-jét követően már csak ezen rendelet szabályai szerint igényelhető támogatás a lakhatási kiadások viseléséhez.

Összefoglalva úgy gondoljuk, hogy a törvényalkotó által kialakított szociális rendszer elindulásának bizonytalanságait figyelembe véve az ellátási formák olyan kialakítására törekedtünk, mely a jelenlegi jogosultak minél nagyobb részét a szociális hálón belül tudja tartani, ugyanakkor bizonyos jogosultsági feltételek szigorításával, pontosításával, az ellenőrzés erősítésével valóban a legrászorultabbak támogatását célozza. Mindezek mellett természetesen nem tekinthetünk el az önkormányzat költségvetési lehetőségeitől sem.

Az említett bizonytalanságokra tekintettel előrebocsátjuk, hogy a rendeletben kialakított rendszer hatékonyságát majd a gyakorlati alkalmazás fogja megítélni, ezért fel kell készülni a rendszer finomítására, illetve a költségvetési keretek növelésére is.

Kérem, hogy a képviselő-testület az előterjesztés mellékletét képző rendelet-tervezetet vitassa meg és fogadja el.

2. ELŐZMÉNYEK, A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖRBE HOZOTT KORÁBBI KÉPVISELŐ-TESTÜLETI DÖNTÉSEK, ÉS AZOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁLLÁSA

3. JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

4. KÖLTSÉGGIHATÁSOK, ILLETVE A KIADÁS FEDEZETÉT BIZTOSÍTÓ KÖLTSÉGVETÉSI SOR MEGNEVEZÉSE

Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1)-(2) bekezdése alapján

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása:

A rendeletalkotásnak közvetlen társadalmi, gazdasági és költségvetési hatása jelenleg nem határozható meg pontosan. Társadalmi hatása abban fog megmutatkozni, hogy egyes ellátottak ki fognak esni a szociális hálóból. Költségvetési hatása a rendelet elfogadása esetén a rendkívüli települési támogatás esetén 2,7 millió forint, míg a települési támogatás esetén 5,8 millió forint, amit az önkormányzat 2015. évi költségvetésébe betervezésre került.

Környezeti, egészségi következményei:

Környezeti, egészségi következményei annyiban vannak, hogy a rendezett lakókörnyezet biztosítására előírt feltételek teljesítése hozzájárul a településkép rendezettségéhez.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása:

A rendelet elfogadásának adminisztratív terheket befolyásoló hatása van. Az egyes ellátási formáknál előírt feltételek új nyomtatványok, igazolások kialakítását igénylik, továbbá a természetben nyújtandó ellátási formák előtérbe kerülésével fokozottabb egyeztetést igényel a közszolgáltatókkal, egészségügyi ellátást nyújtókkal.

A rendelet megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

Az Sz. 134/E. §-ban kapott rendeletalkotási felhatalmazás miatt a rendeletet 2015. február 28-ig meg kell alkotni. A rendeletalkotás elmaradása törvényességi felügyeleti eljárást von maga után. Szükséges a rendelet megalkotása, mivel a jelenleg hatályos rendeletünk szabályai az Szt. változásai miatt március 1-től törvénytörtek lennének.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti feltételek adottak. A pénzügyi feltételeket a képviselő-testületnek a 2015. évi költségvetésben biztosítania kell.

5. AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE**6. RENDELET-TERVEZET****Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének.../2015. (II.....) önkormányzati rendelete a szociális gondoskodás helyi szabályairól**

Órbottyán Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1), 32. § (3), 45. § (1), 48. § (4), 58/B. § (2), 62. § (2), 92. § (1), 92. § (2), 115. § (3) bekezdésében, 132. § (4) bekezdés d) és g) pontjában és 134/E. §-ában, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 147. § (1) és 148. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a szociális gondoskodás helyi szabályairól az alábbiakat rendeli el:

Órbottyán, 2015. február 13.

HATÁROZAT

A képviselő-testület 8 igen, 0 ellen szavazattal, 1 tartózkodás mellett az alábbi határozatot hozta.

Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének 33/2015. (II. 25.) számú határozata a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló rendelet módosításáról

Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló rendelet módosításait:

- „ellátás” fogalom helyett „támogatás” fogalom használatát a rendeletben,
- az ápolási támogatás mértéke a központi költségvetésben megállapított ápolási díj 80%-a legyen,
- az étkeztetésre való jogosultság felső jövedelemhatára az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-a legyen,
- a gyermekétkeztetés és a szociális alapszolgáltatások térítési díját a 3. melléklet szerint **elfogadja**.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester
Végrehajtást végzi: jegyző